

Sygn. akt I C 570/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Jaworska

Ławnicy : /

Protokolant: : starszy sekretarz sądowy Bożena Nieczypor

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2017 r. w Toruniu

przy udziale : /

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością**

w T.

przeciwko **K. S.**

o zapłatę

1. Uchyła nakaz zapłaty z dnia 9 stycznia 2017 roku w sprawie I Nc 435/16 w stosunku do pozwanej K. S. i oddala powództwo w stosunku do niej.
2. Zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 7.217,- zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.
3. Nakazuje pobranie od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Toruniu kwotę 2.874,- zł (dwa tysiące osiemset siedemdziesiąt cztery złote) tytułem kosztów sądowych.

Maria Jaworska

I C 570/17

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T. wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i nakazanie pozwanym M. S. i K. S. aby zapłacili powódce solidarnie kwotę 76.644,20 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 7% od 15 listopada 2016 roku oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu powódka twierdziła, że posiada weksel z 30 października 2014 roku wypełniony na kwotę 76.644,20 zł z terminem płatności na dzień 14 listopada 2016 roku. Pozwani wezwani do wykupu weksla nie dokonali jego wykupu. Źródłem zobowiązania jest umowa leasingu operacyjnego numer (...) z 30 października 2014 roku.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z 9 stycznia 2017 roku w sprawie I Nc 435/16 Sąd nakazał pozwanym zapłatę solidarnie kwoty 76.644,20zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 7% od dnia 15 listopada

2016 roku do dnia zapłaty i kwotę 6.453 zł tytułem kosztów procesu w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu. (k.27)

Pozwana K. S. w zarzutach od nakazu zapłaty wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. Przyznała, że była poręczycielem wekslowym zobowiązania z umowy leasingu operacyjnego Nr (...) z 30 października 2014 roku zaciągniętego u powódki przez jej byłego męża M. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...). Twierdziła, że od 2015 roku nie miała możliwości i wpływu na realizację umowy. Pozwani rozwiedli się w czerwcu 2016 roku. Pozwany zapewniał ją, że rozliczy umowę. Pozwana kwestionowała sposób wypełnienia weksla niezgodnie z umową. Powołała się na przepis art. 709¹⁵ kc. Podnosiła, że powódka w pozwie nie podała informacji o przedmiocie leasingu i rozliczeniu rat leasingowych. Raty były spłacane co najmniej do połowy 2016 roku. Nie posiadała informacji o zawarciu aneksu do umowy i dacie rozwiązania umowy. W listopadzie 2016 roku pozwana wskazała firmie działającej w imieniu powódki miejsce postoju maszyny. Brak odebrania i rozliczenia wartości maszyny stanowi działanie na szkodę pozwanej.

Powódka wniosła o oddalenie zarzutów. Twierdziła, że 7 marca 2017 roku sprzedała przedmiot leasingu za kwotę 18.000 zł netto. W związku z tym cofnęła pozew i zrzekła się roszczenia co do tej kwoty. (pismo k. 115- 116)

Postanowieniem z 21 marca 2017 roku Sąd zwolnił pozwaną od kosztów sądowych i wstrzymał wykonanie nakazu w stosunku do pozwanej. (k. 107)

Nakaz zapłaty uprawomocnił się w stosunku do pozwanego M. S. w dniu 16 marca 2017 roku. (k. 108)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 30 października 2014 roku powódka zawarła z pozwanym M. S. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) M. S. umowę leasingu operacyjnego numer (...), której przedmiotem była koparka kołowa (...) 115 zaopatrzona w (...) o wartości 105.000 zł. Warunki realizacji umowy zostały sformułowane w Ogólnych Warunkach Umowy Leasingu, stanowiących załącznik nr 1 do umowy. Kolejnym załącznikiem do umowy był harmonogram zapłaty opłat leasingowych. Zabezpieczeniem płatności rat leasingowych i innych należności był weksel in blanco podpisany przez pozwanego i poręczony przez pozwaną K. S..

(**dowód:** umowa leasingu k. 12-13, ogólne warunki umowy k. 14-17, harmonogram spłat k. 18-19)

W dniu 30 października 2014 roku pozwany M. S. wystawił weksel in blanco i sporządzona została deklaracja wekslowa. Pozwana poręczyła zobowiązania M. S. i podpisała weksel i deklarację.

(**dowód:** weksel k. 3, deklaracja wekslowa k. 4-5)

Pozwany przyjął przedmiot leasingu w dniu 7 listopada 2014 roku.

(**dowód:** protokół przekazania k. 20)

Pozwani M. S. i K. S. byli małżeństwem. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 21 czerwca 2016 roku w sprawie VC 254/16 ich małżeństwo zostało rozwiązane.

(**dowód:** odpis wyroku k. 53)

W dniu 9 października 2015 roku powódka zawarła z pozwanym Aneks nr (...) do umowy leasingu nr (...) z 30 października 2014 roku, którym zmieniono harmonogram opłat.

(**dowód:** aneks do umowy k. 141 i załącznik k. 142-143)

Na skutek braku opłat leasingowych powódka pismem z 5 kwietnia 2016 roku rozwiązała z pozwanym umowę leasingu operacyjnego nr (...) z 30 października 2016 roku i wezwała go do wydania koparki kołowej (...) 115 do siedziby powódki.

(**dowód:** pismo k. 148, dowód nadania k. 149)

Powódka nie zawiadomiła pozwanej o zaległościach pozwanego w spłacie rat, zawarciu aneksu do umowy i rozwiązaniu umowy.

(fakty bezsporne)

W dniu 29 sierpnia 2016 roku powódka wezwała pozwanego do zapłaty raty za sierpień 2016 rok w kwocie 2.383,05 zł.

(**dowód:** wezwanie do zapłaty i dowód nadania k. 144-145)

Pismem z 21 września 2016 roku powódka zawiadomiła pozwanego o rozwiązaniu umowy leasingu operacyjnego nr (...) z 30 października 2016 roku i wezwała go do zapłaty kwoty 9.465,48 zł.

(**dowód:** pismo k. 147, potwierdzenie odbioru k. 146)

Sąd zważył co następuje:

Sąd ustalił stan faktyczny sprawy na podstawie dokumentów złożonych w sprawie, których prawdziwość nie była kwestionowana przez strony.

Istota sporu sprowadzała się do wyjaśnienia przez Sąd czy powódka w oparciu o posiadany weksel, wobec zarzutów zgłoszonych przez pozwaną, mogła skutecznie dochodzić od pozwanej zapłaty kwoty dochodzonej pozwem. Okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy wynikające z dokumentów w postaci: weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz umowy leasingu operacyjnego i załączników do umowy były pomiędzy stronami bezsporne.

Zgodnie z art. 493 § 1 kpc, pismo zawierające zarzuty wnosi się do sądu, który wydał nakaz zapłaty. W piśmie pozwany powinien wskazać, czy zaskarża nakaz w całości, czy w części, przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy oraz okoliczności faktyczne i dowody. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w zarzutach bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

Klasyfikacja zarzutów wekslowych może być przeprowadzona według różnych kryteriów, powszechnie został przyjęty podział na dwie podstawowe grupy: zarzuty obiektywne i subiektywne. Do pierwszej grupy należą, zarzuty które dłużnik może przeciwstawić każdemu wierzycielowi np. zarzut braku zdolności wekslowej lub zdolności do czynności wekslowych, zarzuty formalne, zarzut zmiany treści weksla i inne. Do drugiej grupy należą zarzuty, które oparte są na stosunkach osobistych zachodzących między dłużnikiem a określonym wierzycielem, można je przeciwstawić tylko temu wierzycielowi, który w konkretnym wypadku dochodzi praw z weksla np. zarzuty wynikające z wadliwości stosunku podstawowego, zarzut podpisu z grzeczności, zarzut wygaśnięcia wierzytelności wekslowej, zarzut przedawnienia.

Przed analizą merytorycznej zasadności zgłoszonych zarzutów, należy przywołać treść art. 10 ustawy z 28 kwietnia 1936r. Prawo wekslowe (Dz. U. 1938.89.604 ze zm.), zgodnie z którym, jeżeli weksel niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Z treści powołanego przepisu (jak również art. 17 tejże ustawy) doktryna i orzecznictwo na podstawie rozumowania a contrario zgodnie wywodzi, iż jeżeli posiadaczem weksla jest pierwszy wierzyciel (remitent), wiąże go porozumienie zawarte z dłużnikiem. Dlatego dłużnik może mu przeciwstawić także zarzuty subiektywne,

a zatem wynikające ze stosunku podstawowego łączącego go z wierzycielem (por. A. Szpunar, Komentarz do prawa wekslowego i czekowego, Lex Polonica; wyrok SA w Katowicach z 23 października 2013r., I ACa 693/13, wyrok SN z 3 listopada 2009r., II CSK 238/09, Lex Polonica nr 2625766, wyrok SN z 7 maja 2010r., IV CSK 549/09, Lex Polonica nr 4376857).

Powyższe nie zmienia jednak w żaden sposób faktu, iż w postępowaniu nakazowym, w fazie po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar dowodu zasadności podnoszonych zarzutów (zob. wyrok SN z 21 października 2010r., IV CSK 109/10, wyrok SN z 18 listopada 1999r. I CKN 215/98, OSNC 2000/7-8 poz. 128, wyrok SN 15 lutego 2006 r., IV CSK 15/05, Palestra 2007/11-12 str. 277).

Objęcie stosunku podstawowego tj. umowy leasingu operacyjnego zawartej zgodnie z art. 709¹ kc, ma tylko ten skutek, że uwzględnia się ten stosunek w ramach oceny zasadności dochodzonego roszczenia wekslowego.

W myśl art. 709¹⁵ kc w razie wypowiedzenia przez finansującego umowy leasingu na skutek okoliczności, za które korzystający ponosi odpowiedzialność, finansujący może żądać od korzystającego natychmiastowego zapłacenia wszystkich przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat, pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem rozwiązania umowy leasingu.

Powódka dochodzi zapłaty kwoty 76.644,20 zł , której sposób wyliczenia przedstawiła w piśmie z 2 listopada 2016 roku. (k. 8 akt)

Sąd nie podzielił stanowiska pozwanej, że weksel został wypełniony niezgodnie z umową i porozumieniem wekslowym. Pozwana nie wykazała w procesie, że należności podane przez powódkę, na które został wypełniony weksel w dniu jego wypełnienia weksla nie były zasadne.

Bezsporne jest, że umowa leasingu nr (...) z 30 października 2014 roku została rozwiązana w dniu 5 kwietnia 2016 roku. W tym dniu zaległości z tytułu niezapłaconych rat leasingowych za luty i marzec 2016 roku wynosiły kwotę 6.310,32 zł. (pisma powódki k. 148 i 131)

Wobec rozwiązania umowy bezskuteczne jest kolejne oświadczenie powódki o rozwiązaniu tej samej umowy z 21 września 2016 roku. (k. 147) Pismem tym powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 9.465,48 zł z tytułu zaległych rat za lipiec i sierpień 2016 roku i raty za wrzesień 2016 roku, której płatność nie była wymagalna.

Zgodnie z treścią art. 316 kpc Sąd wydaje wyrok w oparciu o stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy.

Po rozwiązaniu umowy leasingu w dniu 5 kwietnia 2016 roku powódka mogła żądać od pozwanych zapłaty wszystkich zaległych opłat z odsetkami i kosztów windykacji. Kwota jakiej żąda powódka mogła zostać pomniejszona o ile korzystający zwróci w żądanym terminie przedmiot leasingu operacyjnego. (art. 4.4 i 4.5 ogólnych warunków leasingu operacyjnego k.13-14).

Powódka zaprzeczyła twierdzeniom pozwanej, że jesienią 2016 roku, a więc przed wniesieniem pozwu, pozwana zawiadomiła ją o miejscu położenia koparki kołowej (...) 115. Bezsporne jest, że powódka po wydaniu nakazu zapłaty, najpóźniej w dniu 3 lutego 2017 roku, odzyskała przedmiot leasingu. (pismo k. 116 akt)

W ocenie Sądu powódka w procesie nie przedstawiła żadnego wiarygodnego dowodu jaka była wartość koparki w dniu jej zwrotu. Fakt sprzedaży koparki 7 marca 2017 roku za kwotę 22.140 zł, która była ceną umowną, nie odzwierciedla rzeczywistej wartości przedmiotu leasingu. (faktura k.117) Brak innych chętnych na zakup koparki, co wynika z maili złożonych przez powódkę (k. 151-152), niewątpliwie miał wpływ na cenę umowną, jednak nie może przesądzać, iż taka była realna wartość koparki w dniu jej zwrotu.

Sąd uznał cofnięcie pozwu co do kwoty 18.000 zł za niezgodne z zasadami współżycia społecznego, bowiem oznaczałoby akceptację przez Sąd wartości przedmioty leasingu w kwocie 18.000 zł i spłaty zobowiązania jedynie w tej części.

Mając powyższe rozważania na uwadze Sąd na podstawie art. 496 kpc uchylił nakaz zapłaty w stosunku do pozwanej i oddalił powództwo.

Żądanie zasądzenia kosztów procesu pozwanej znajdowało swoje prawne uzasadnienie w art. 98 § 1 kpc.

Sąd na podstawie art. 113 ust.1 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych nakazał pobranie od powódki kwoty 2.874 zł tytułem kosztów sądowych- opłaty od zarzutów, od uiszczenia których pozwana była zwolniona.